

పల్లెటూరినుంచి వచ్చిన ఒకడు తన స్నేహితుడితో చెన్నపట్నం బజారులో సాయంకాలముప్పుడు నడుస్తూ నడుస్తూ "ఆరె, ఇక్కడెక్కడో కీమరాయి 'గీ' పెడుతోంది" అన్నాడు,

"ఏకీకావ్, ఇంత సందడిలో నీకు కీమరాయి ఆరుపు వినిపిస్తుంది దేమిటి ఏదోవిని కీమరాయి అనుకున్నావేమో" అన్నాడు స్నేహితుడు

"కాదు, కాదు, నాకు స్పష్టంగా వినిపిస్తుంటేనే ఆగు, చెబుతా" అని పల్లెటూరివాడు జేబులోంచి రూపాయి తీసి పేప్ మెంట్ మీద ఖంగుమనేట్టు పడేశాడు

చుట్టుపక్కల నలభై అడుగుల దూరంలో ఎవరిపనిమీద వారు వెళుతున్న జనాభా యావత్తూ రూపాయి పడినవైపు చూశారు.

"నేను చెప్పలా, ఎవరికి ఏది అలవాటైతే అదే వినిపిస్తుంది మిగతావి వినిపించవు" అన్నాడు పల్లెటూరువాడు.

నవంబరు నెల రాగానే పూసింది పాప చిన్ని మెదడు ఒక్కసారి ఆలోచనలతో నిండిపోయింది. ఆమె ఆలోచనల కొక చక్కని పేరు స్ఫురించింది. బలే తివ ఆందాల మొక్కను అందమైన పేగు! పెద్ద ఆవ్వేమణ సాగించి విజయంపొందిన దానిలా అంతులేని ఆనందంతో గంతులేసింది పాప.

'మొక్కపేగు తెలిసింది. తెలిసిందివాకు; నవంబరు మొక్క నవంబరు పూలు! అంటూ పకపకా కిచకిచా నవ్వుకుంది

'ఏమిటమ్మా అలా పొంగిపోతున్నావు' అన్నారు నాన్నాడు.

'నా మొక్క పువ్వులూసింది నాన్నా. ఎంచక్కా పూసిందినుకున్నావ్. చూడు మరి.' అంటూ నాన్నకు పువ్వు చూపించింది.

'అలాగా' అన్నారు నాన్నాడు పూవులై పుచూసి.

'దానిపేగుకూడా తెలిసింది నాన్నా వాకు. ఆ కెమిలో చెప్పనా' అన్నది పాప గొప్పగా.

నాన్నాడు నవ్వుతూ పాపకు యెత్తుకుని ముద్దు పెట్టుకున్నాడు.

'చెప్పమ్మా చెప్ప. ఏమిటా పేగు? అన్నాడు

'నవంబరు పూవు నాన్నా. నవంబరు చెట్టు

దోవా? అన్నది నాన్న చేతుల్లోంచి క్రిందికి జారుతూ.

ఆమె చెప్పింది కాదనగల శ్రేయం నాన్నకు లేకపోయింది.

'దోవమ్మా! అదే,' అన్నారు పాపను క్రింద దిండుతూ.

పాపకు ఆరోజు సర్వదివలగాతోచింది. అమ్మనీ అక్కయ్యనీ అన్నయ్యనూ అందర్నీ ఒక్కసారి వెరల్లోకి యీ డ్యూ కల్పి మొక్కని, దాని ఆవుల్లో మెరిపే పువ్వునీ చూపెటింది. తను కనిపెటివి పేగుకూడా వాళ్ళకి చెప్పింది అంతా నవ్వుకుని పూగు కున్నారు ఇంక, మిగిలిపోయిందల్లా బళ్ళోపిల్లలు చూడం. ఆరోజు పాప అందిరికన్నా ముంగుగానే బళ్ళో హాజరయింది. గంతులు గారు పాపచేతుల్లో పరిదుల్లారు. కాని పాప సుండుగా పొచ్చింది అంగు కోసం కాగుగా. నే సాలందరికి తన మొక్క సంగతి చెప్పేవరకూ మహా ఆత్రుతిగా వుంది రాధావతి మాత్రం ఆపూట బకికి రాలేదు.

'ఒసేలలితా, ఒసే రాజేశ్వరీ, కాంతా, కమలా-అందిరూ రంపరా. మీకో మాంచి సంగతి-బలే సంగతి చెప్పాను రండి, రండి! అంటూ అందర్నీ దండోరాపేసి పిలుచు కొచ్చింది.

'ఏమిటే పాపా; ఆ బలే వార్తకి ఏమిటో

చెప్పమరి? అంటూ అందరూ పాప చుట్టూరా జేరారు. పాపకు మహా గర్వం వేసింది.

'చెప్పనా, చెప్పనా, చెప్పనుంటారా' అంటూ మరీ పూరించింది.

'చెప్పితే వేగం చెప్ప మరీ. మనమిలా గుమగూడడం పంతులుగారు చూశారంటే పేము బెత్తానికి పని తగులుంది.' అన్నాది అందర్లోనూ కాస్త పొడవుగా పున్న రాజేశ్వరీ

'చెప్పవేపాపామరి చెప్పనుంటూంటే,' అంటూ అందరూ ఒక్కసారి ప్రాధేయ పడ్డారు.

దాంతో పాప కూడా యిక వుండబట్ట లేక పోయింది.

'నా యింట్లోవర్రా ఒక కొత్తరకం - సరికొత్త రకం పువ్వులమొక్క చక్కని పువ్వు పూసింది అలాంటి పువ్వులమొక్క, అలాంటి పూలు యీ పూలో యీ జేళంలో, ప్రపంచంలో కూడా ఎవ్వరి యిళ్ళలోనూ మరి వుండవు తెలుసా! మరేం ఆ మొక్క మాయింట్లో దానంతటానే పుటింది' అన్నాది పాప

లలితి, కమల, రాజేశ్వరీ ఆశ్చర్యంగా పాప ముఖంలోకి చూశారు

'నిజమేనటే' అని అంతా ఒక్కసారి అడిగారు.

జడబిళ్ళ, రాదిరేళ, జడ మచ్చుల అంతరించుకొన తగిన కేశసంపద కావలదా? రెకవర్ణిని వుండి చింతించుకు? రెకవర్ణినివాడి తారలవలె కేశ సంపదిపొందింది షాంపూ త మీ శిరోజును లను ఒత్తుగా సరిమకయితంగా చేసికోండి

కేశవర్ణి (షాడక్స్), కోయంబత్తూరు.

కడలేని కడలి

[ని. నారాయణరెడ్డి]

ఏమి పల్కుదును నా దేపాటి గొంతు ని
స్త్రందమ్ముగా మ్రోగు స్త్రందమ్ము ముందు?

ఒక రెండుమాల్లు గొంతుక నెత్తితి నో లేదో
విమల గాంధర్వమ్ము వీగిపోయిన దనిరి.

ఒక రెండుతీర్ల గీతిక లొత్తితి నో లేదో
వాగ్దేవతకు మోము వాలిపోయిన దనిరి.
విశ్వమానవుల నిర్వేద వేదధ్వనుల
వినిపించు రత్నాకరుని ముందు నే నెంత?

బుడబొగ్గులను గుండె యొడిలోన ముడుచుకొని
జల చామరముల విశ్వంధరను లాలించు
శివమెత్తికొనుచు వచ్చెడు వేదనోర్మికల
నొక మహాయోగి పోలిక నిగ్రహమునేయు
కడలి కెదురుగ నిలంబడినపుడు నేను వె
ల్వలనోడు తెలవారువేళ దివ్యయలీల

తన తనువు నుప్పసీటను నిప్పి లోకాల
కలనాడె అమృతాంశు నర్పించినది కడలి.
బీజాత్మకమైవ పృథ్వి సాహస్రదళ
పద్మ మగుటకు కడలి ప్రత్యక్షమగు సాక్షి.

కడలి తరగల యశాగికముగ నాలోకింప
కనిపించు లిపికందగాలేని కావ్యాలు.
కడలి తరగలలోన యెడదల బ్రతిష్ఠించ
వినుపించు మహాతికందని దివ్యనాదాలు

‘అయితే చూడవల్సిందే, సాయంత్రం
అందరం కలిసి వెళ్ళామరా. రాధావతిని
కూడా పిలుచుకొంటాం’ అంది రాజేశ్వరి.
అందరూ వెళ్ళామంటే వెళ్ళాం చూద్దాం
అని గంతులేకారు. ఆ పూటల్లా రకరకాల
ప్రశ్నలతో పాపను వేధించుకు తిన్నారు.
వాళ్ళు. వాపకి మరీ ఏదో అఖండ రాజ్య
పదవి అప్పివట్టనిపించింది. వాళ్ళు ఒక
బడిగేసరికి తను పది ఏకరూపెట్టింది.

‘అయితే ఆ మొక్క పిల్లల్ని పెనుతుందా
మరి.’ అన్నాది ఒకమ్మాయి.

‘ఓ కొల్లలుగా పెనుతుంది. అసలందికే
మా నాన్నతో చెప్పి ఒకపాలం కొనిపించి
దాన్నిండా పెద్దతొల నాటించుదా మను
కుంటున్నాను. అప్పుడు మీ కూ కావా
లంటే పిల్లల్ని యిస్తాను లెండి’ అన్నాది
పాప, గుడ్డు గిరగిరా చక్కాల్లా తిప్పతూ.

పిల్లలంతా పకపకానవ్వారు పాపకూడా
నవ్వేసింది; ఎందుకో తెలియకుండానే
బడిగంట కొట్టగానే అందరూ పలకలూ
పుస్తకాలూ తీసుకుని యిళ్ళకు బయల్దేరారు.

* * *

ఆ రోజల్లా అల్లరిచేయకుండా అమ్మ
చెప్పేవట్టు నడుచుకుంది పాప. సాయంత్రం
అయ్యేసరికల్లా పిల్లలంతా పాపయింటికొచ్చి
చేరారు. పాప కి దంతా ఘనవిజయంలా
లోచింది. చాలానేపు ఆ కబురూ యీ
కబురూ చెప్పి వాళ్ళని వీధిగుమ్మంలోనే
కూర్చోబెట్టి మరీ మరీ పూరించింది. ఆ తర
వాత ‘రండ్ల లోపలికి’ అంటూ ముంగు
తను దారి చూపిస్తూ పెరట్లో మొక్క దగ్గరికి
తీసుకు వెళ్ళింది.

వెళ్ళానే. ‘అదిగో, అదేద్రా మా నవం
బరు మొక్క’ అంటూ గోలెం దగ్గరికి పరు
గె తింది. పిల్లలందరూ గోలెం చుట్టూ
మూ గారు, కొమ్మలూ, రెమ్మలూ పట్టుకు
మానూవుంటే మొక్క యొక్కడ వాడి
పోతుందోనని లోలోపలే బెంగపెట్టుకుంది
పాప.

కొని పైకి మాత్రం - ‘చూడండ్రా
చూడండి. ఎర్రగా కెంపులా ఎలా మెరిసి
పోతోందో ఆ పువ్వు మాకారా!’ అంటూ
స్వంత డబ్బా వాయిచుకుంది.

పిల్లలంతా నవ్వారు. రాధావతి అందర్నీ
వెనక్కు నెట్టుతూ ముంగుకొచ్చి చూసింది
పుటుక్కున మాతి విరిచింది:

‘ఓవ్ యిదేమా, మహా గొప్పగా కోతలు
కొస్తున్నావ్. ఈ రకం మొక్క మా
యింట్లో లేదుకాని బెజవాడలోవున్న మా
అత్తయ్యా వాళ్ళింట్లో సేకోనారిమానూ
ఇది డిశెంబరు మొక్క’, అన్నది.

పాపకు పట్టలేనంత కోపంవచ్చింది.

★ ఓ డి పో యి న పా ప ★

‘ఓం. అబద్ధాలు చెప్పడానికి నాకేం
వచ్చింది. కావలి సే మారంతా సాయంత్రం
చూయింటికి రండి. చూపిస్తాను.’ అన్నాది
పాప దర్గాగా.

‘అయితే అలాంటి మొక్క రాధావతి
కాళ్ళింట్లో కూడా లేదుకే? అమాయి
కంగా అడిగింది కాంతి. పాపకు పట్టరాని

కోప మొచ్చింది.
‘ఛెస్ చెరిటి మలోకమా! అసలు ప్రపం
చంలోనే యింకెక్కడా వుండదంటూంటే;
రాధావతి ఏమైనా దేవతా! దాని మొహం!
దాని కెక్కడిదీ? వాళ్ళ నాన్న కూడా
లేలేడు ఆ లాంటి మొక్క’ అన్నాది
గర్వంగా, మహా చాగరుగా.

పండుగ గాజులు

చిత్రకారుడు:—శీలయతిరాజు, అబ్బినేని గుంటపాలెము.

‘నీ మొహం పిచ్చివాగుడు వాగుడు. ఇది దిశంబరు మొక్కలంకాదు నవంబరు మొక్క. మీ ఆత్మీయ్యుణ్ణి కాదు. నవంబరు మొక్క దా ఇలాంటి మొక్క దొరకడు’ అన్నది ఖచ్చితంగా ఖండిస్తూ.

‘రాధావతి అంతకన్నా మొండిభుటం. నీకు తెలియకపోలే సరా! ఇది దిశంబరు మొక్క. ధంకా బనాయించి చెప్తాను,’ అంది.

పాప కంఠికన్నా పట్టుదల యొక్క వయింది.

‘ఇది ముద్దుటి! నవంబరు మొక్క దిశంబరు మొక్క కాదంటే కాదు. దిశంబరు మొక్క దిశంబరు నల్లోనే పువ్వులు పూస్తుంది. అంతేకాని నవంబరులో యెండుకు పూస్తుంది? ఇది నవంబరు మొక్క కనక నవంబరు నల్లో పూసింది ఏమీ రాకే క్యరీ కడులే? అన్నది.

‘కాజీ పాపా! దాని పేరు దిశంబరు కాని అది నవంబరు లోనే పూత ఆరంభిస్తుంది,’ అన్నది రాజేశ్వరి. విగిరిన పిల్లలంతా తెలవోయి చూడారు.

పాపం! పాప మొహం చిన్నబుచ్చుకుంది.

‘కావాలంటే మీ ఆమ్మనడుగు మీ అక్కనడుగు. ఇంకెవరినైనా అడుగు, అది దిశంబరే, అంటూ డారెంట్ చేసింది రాధావతి.

ఈ తగవులాటంతా తమాషాగా చూస్తూ నరండాలో నిండున్న ఆమ్మ, అక్కల దగ్గరకు పరికిరించి పాప.

ఆమ్మ అటూ ఇటూ చెప్పకుండా టక్కరిగా చిన్న నవ్వువచ్చి పూయకుంది. పిల్లలంతా ఎల్లగా బయటికి బయటపడ్డారు. ఓషిపోయిన పాప భోరుమంటూ వెళ్ళి

మందంమీద వాలిపోయింది. అమ్మా, ఆక్కా అన్నయ్యా ఎంత బుజ్జగించినా, పాప అక్కను తీరలేడు. అఖరుకి నాన్న గారొచ్చి ఒక్కమాట పాప చెవిలో చెప్పారు—

‘చూడు పాపా! మనింట్లో మొక్క విషయాలేవేం? అలాంటి మొక్క రాధావతికి లేదుగా! రేపట్నించీ అది ఆమ్మక్క కోసం నీళ్ళే బ్రతిమాలుతుంది’ అన్నారు. పాప పకపకా నవ్వుతూ లేచి నాన్న వాళ్ళో దూరింది. ★

దేశసాభాగ్యానికి జాతీయ ప్రోత్సాహము ఎంతో అవసరం
 అలాగే ఆంధ్రాభ్యుదయమునకి ఆంధ్ర సంస్థలను ఆంధ్రులు
 ప్రోత్సహించుటకూడా చాలా అవసరం.
 ఎల్ల వేళలా మీ ఆలోచన రక్షణకు వలయు సమస్తమందుభకు
 సరసమైన ధరలకు విక్రయించు ఏకైక
 ఆంధ్ర సంస్థ
స్వామి సన్స్
 మండుల వ్యాపారులు
 అవీడ్ నోడ్డు, హైదరాబాదు. (దక్కణం.) ఫోన్ 5498: